

HANDLÄGGNINGSANVISNINGAR FÖR APOTEK

Innehållsförteckning

DEL I HANDLÄGGNINGSANVISNING	4
1 ALLMÄNT	5
2 AVTAL OM FÖRMEDELING AV UPPGIFTER OM BETALNINGSFÖRBINDELSER I ANSLUTNING TILL GRUNDLÄGGANDE UTKOMSTSTÖD	5
2.1 Avtal om utlämnande och erhållande av uppgifter enligt 18 d § i lagen om utkomststöd (1412/1997)	5
2.1.1 Hur ett apotek ansluter sig till avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd, avtalet om direktersättningsförfarande samt till de därtill hörande avtalen om e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter och om förmedling av uppgifter i registret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	6
2.1.2 Avtalets giltighet samt uppföljning och uppsägning av avtalet.....	6
3 SF-ANVISNINGARNA FÖR APOTEK OCH HANDLÄGGNINGSANVISNINGEN	7
4 PERSONER SOM OMFATTAS AV FÖRFARANDET	7
5 BETALNINGSFÖRBINDELSE	7
5.1 Olika typer av betalningsförbindelser	8
5.2 Vad betalningsförbindelsen täcker utöver produktens pris	9
6 ALLMÄNNA PRINCIPER	9
6.1 Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader och begränsad betalningsförbindelse enligt läkemedels-/preparatgrupp	10
6.1.1 Begränsat grundersättningsgillt eller begränsat specialersättningsgillt läkemedel..	10
6.1.2 Kliniska näringspreparat	10
6.1.3 Läkemedel mot erektionsstörningar	11
6.1.4 Preparat med specialtillstånd för viss tid.....	11
6.1.5 Patientspecifikt preparat med specialtillstånd.....	11
6.1.6 Extemporeegenvårdspreparat eller extemporereceptbelagt preparat.....	11
6.1.7 Egenvårdsläkemedel (Vnr)	12
6.1.8 Bassalva.....	12
6.1.9 Kosmetiska preparat.....	12
6.1.10 Läkemedel för fertilitetsbehandling	12
6.1.11 Nödvändiga tillbehör i anslutning till doseringen av läkemedel.....	12
6.1.12 Annan medicinsk utrustning (CE-märkt produkt) och tillbehör t.ex. fuktgivande ögondroppar	12
6.1.13 Nikotinersättningsprodukt som innehåller nikotin och som är avsett för tobaksavvänjning	13
6.1.14 Sårvårdsprodukt	13
6.1.15 Preparat som lämpar sig för maskinell dosdispensering	13
6.2 Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för annat än sjukdomsbehandling	13
6.2.1 Preventivpreparat	13
6.2.2 Malarialäkemedel	13
6.2.3 Vaccin.....	13
6.3 Begränsad betalningsförbindelse	13
6.4 Betalningsförbindelse i pappersformat	15
7 APOTEKET KAN INTE FRÅN FPA:S GRUNDLÄGGANDE UTKOMSTSTÖD DEBITERA ..	15

DEL II REDOVISNINGSFÖRFARANDE.....	16
8 REDOVISNINGSFÖRFARANDE GÄLLANDE LÄKEMEDEL OCH PREPARAT SOM EXPEDIERATS MOT BETALNINGSFÖRBINDELSE I ANSLUTNING TILL GRUNDLÄGGANDE UTKOMSTSTÖD FRÅN FPA.....	17
8.1 Uppgifter om inköp som förmedlas till FPA.....	17
8.2 Rättelse av uppgifter om läkemedelsinköp som förmedlats till FPA.....	18
8.3 Störningar i FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata	19
9 UTBETALNING AV ERSÄTTNINGAR UTIFRÅN REDOVISADE KOSTNADER SOM SKA TÄCKAS MED UTKOMSTSTÖD	19
9.1 Faktureringsanvisningar (t.ex. betalningsförbindelse i pappersformat, avgift för specialtillstånd).....	20
10 RÄTTELSE AV REDOVISNING OCH RÄTTELSE AV FEL	20
11 AVGÖRANDE AV MENINGSSKILJAKTIGHETER	21
12 BETALNING UTIFRÅN REDOVISADE KOSTNADER SOM SKA TÄCKAS MED GRUNDLÄGGANDE UTKOMSTSTÖD – BYTE AV APOTEKARE	21
BILAGA 1: BILAGAN TILL BESLUTET OM UTKOMSTSTÖD TILL KUNDEN	22
BILAGA 2: BETALNINGSFÖRBINDELSE FÖR LÄKEMEDELSKOSTNADER, EXEMPEL.....	23

DEL I HANDLÄGGNINGSANVISNING

1 Allmänt

Utkomststödet består av grundläggande utkomststöd, kompletterande utkomststöd och förebyggande utkomststöd. FPA avgör ärenden som gäller grundläggande utkomststöd. Det består av en grunddel och en del som täcker övriga grundutgifter.

I samband med ett positivt beslut om utkomststöd får kunden i allmänhet samtidigt en betalningsförbindelse avsedd för läkemedel (Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader). Som bilaga till beslutet får kunden anvisningar om hur man använder betalningsförbindelsen på apotek. Betalningsförbindelsen för läkemedelskostnader är personlig.

Kommunen beviljar kompletterande utkomststöd och förebyggande utkomststöd utifrån behovsprövning. Om läkemedlen expedieras mot betalningsförbindelse från kommunens socialverk debiterar apoteket kommunen för självriskandelen och för kostnaderna för icke-ersättningsgilla läkemedel eller andra preparat.

2 Avtal om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd

FPA, Finlands Apotekareförbund, Helsingfors Universitets Apotek och Östra Finlands universitets apotek har ingått ett avtal om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd till apotek och om redovisningsförfarandet mellan FPA och apoteken.

- Apoteken får information om betalningsförbindelserna via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter.
- Apoteken sänder uppgifter om inköpen till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsuppgifter.

2.1 Avtal om utlämnande och erhållande av uppgifter enligt 18 d § i lagen om utkomststöd (1412/1997)

FPA har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till apotek lämna ut de uppgifter som behövs för betalning av kostnader som ska täckas med grundläggande utkomststöd. FPA:s rätt att lämna ut uppgifter omfattar namnet på en person som får grundläggande utkomststöd och personens personbeteckning, uppgifter om de läkemedel och andra preparat som ska täckas med det grundläggande utkomststödet och som betalningsförbindelsen gäller samt uppgifter om innehållet i betalningsförbindelsen. Apoteken får dessa uppgifter via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter.

FPA har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att få uppgifter om de inköp av receptbelagda läkemedel som expedierats mot betalningsförbindelse eller att för skötseln av sina uppgifter få nödvändiga utredningar om andra inköp av receptbelagda läkemedel på apoteket som ska täckas med grundläggande utkomststöd. Apoteken sänder uppgifter om dessa inköp till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsuppgifter.

Lagen om ändring av lagen om utkomststöd (1107/2016) utfärdades 15.12.2016.

Avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd sparas på extranet -sidorna Samarbetspartner > Apotek > Avtal

2.1.1 Hur ett apotek ansluter sig till avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd, avtalet om direktersättningsförfarande samt till de därtill hörande avtalen om e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter och om förmedling av uppgifter i registret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Ett apotek kan ansluta sig till systemet med direktersättningsförfarande genom att apotekaren personligen avger en skriftlig förbindelse till en FPA-enhet som sköter redovisningar.

Apotekaren ansluter sig med samma förbindelse till bilaga 1 till avtalet om direktersättningsförfarande gällande läkemedelskostnader, dvs. Förbindelse om att ansluta sig till de avtal som hör samman med direktersättningsförfarandet, att följa villkoren i dem och att anmäla förändringar samt förbindelse att lämna uppgifter med anknytning till grundläggande utkomststöd:

- Avtal om direktersättning
- Avtal om e-tjänst för förfrågan om direktersättningsuppgifter
- Avtal om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd
- Avtal om förmedling av uppgifter i registret över yrkesutbildade personer

Apotekaren förbinder sig med samma förbindelse att iaktta villkoren i det gällande avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd och de detaljerade anvisningar som ansluter sig till avtalet samt gällande författningar.

Utöver avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd förbinder parterna sig att följa gällande författningar och FPA:s handläggningsanvisningar, vilka avtalsparterna gemensamt har kommit överens om, när apoteket expedierar ett läkemedel eller preparat mot betalningsförbindelse i anslutning till grundläggande utkomststöd.

2.1.2 Avtalets giltighet samt uppföljning och uppsägning av avtalet

Avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd trädde i kraft 1.1.2017 och gäller tills vidare.

Avtalet kan justeras eller ändras om avtalsparterna skriftligt kommer överens om detta.

Om avtalet om direktersättningsförfarande gällande läkemedelskostnader hävs eller sägs upp upphör också avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd.

3 SF-anvisningarna för apotek och handläggningsanvisningen

För att läkemedelsersättningar enligt sjukförsäkringslagen ska kunna betalas till apoteken måste man vid expedieringen av läkemedlen ha följt avtalet om direktersättning och de anvisningar som getts med stöd av det samt andra myndighetsbestämmelser i anslutning till expedieringen av läkemedel.

Apoteken och FPA följer samma författningar och anvisningar om läkemedelsersättningar. Sjukförsäkringsanvisningarna (SF-anvisningarna) för apotek är avsedda att användas parallellt med avtalet om direktersättning.

Denna handläggningsanvisning ska följas liksom anvisningarna i anslutning till läkemedelsersättningarna, när läkemedel eller preparat lämnas ut till kunden mot en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader i anslutning till grundläggande utkomststöd som FPA har beviljat, mot en begränsad betalningsförbindelse eller en betalningsförbindelse i pappersform.

4 Personer som omfattas av förfarandet

Det grundläggande utkomststödet är en familjespecifik förmån. I samband med beslutet om grundläggande utkomststöd ges alla de personer som omfattas av beslutet en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader. Apoteket informeras om betalningsförbindelsen via FPA:s e-tjänst för förfrågan om direktersättningsuppgifter. Via förfrågningstjänsten förmedlas känsliga och sekretessbelagda uppgifter om kunden. Apoteket ska se till att det har fått kundens samtycke till att hämta uppgifter om honom eller henne via förfrågningstjänsten (SF-anvisningar för apotek, punkt 4.1.1 Samtycke till förfrågningar om direktersättningsuppgifter).

Om kunden inte har någon personbeteckning kan kunden endast få en betalningsförbindelse utskrivna på papper från FPA.

5 Betalningsförbindelse

Information om betalningsförbindelsen kan ses på apoteket dagen efter den då beslutet om grundläggande utkomststöd meddelades, också på veckoslut. I samband med en ansökan om grundläggande utkomststöd som klassificerats som brådskande överförs informationen om betalningsförbindelsen till apoteket genast då beslutet meddelats.

Apoteket ska beakta att betalningsförbindelsen kan begränsas. Se Begränsad betalningsförbindelse punkt 6.3.

Kunden kan välja vilket apotek han eller hon går till. Dosdispenserade inköp kan lämnas ut endast på det apotek med vilket kunden har ingått ett separat avtal. Inköp som grundar sig på ett avtal med apoteket expedieras på det apotek som kunden och läkaren kommit överens om.

När kunden visar upp sitt FPA-kort eller någon annan tillförlitlig utredning om sin identitet har apoteket rätt att hämta uppgifter via förfrågningstjänsten. Detsamma gäller i situationer där en person som sköter ärenden för en annans räkning visar upp dennes (receptinnehavarens) FPA-kort. Om inget FPA-kort visas upp måste apoteket kontrollera att kunden har gett tillstånd till att man tar fram uppgifter om honom eller henne via förfrågningstjänsten.

Om uppgifter som fåtts via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter skiljer sig från de uppgifter som framgår av FPA-kortet ska man följa uppgifterna i förfrågningstjänsten. Om uppgifter som fåtts via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter skiljer sig från de uppgifter som framgår av beslutet om grundläggande utkomststöd eller betalningsförbindelsen i pappersform ska man följa de uppgifter som framgår av förfrågningstjänsten.

- I oklara fall kan apoteket uppmana kunden att kontakta FPA, om kunden är av annan åsikt om vilka läkemedel eller preparat betalningsförbindelsen borde täcka.

Om kunden inte ger sitt tillstånd till att uppgifter om honom eller henne kontrolleras i FPA:s e-tjänst för förfrågan om direktersättningsuppgifter på apoteket kan kunden inte få FPA-ersättning för läkemedlen. Apoteket kan i dessa fall inte heller fakturera läkemedlen så att de betalas från utkomststödet. Kunden ska själv betala hela kostnaden för läkemedlen och i efterhand söka ersättning för utgifterna från utkomststödet genom att lämna in en utredning över läkemedelskostnaderna (en specifikation och ett kvitto från apoteket) till FPA.

När giltighetstiden för en elektronisk betalningsförbindelse upphört får apoteket via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter information om att betalningsförbindelsen inte längre gäller. Uppgiften syns i fyra veckor efter att betalningsförbindelsen blivit ogiltig. När en betalningsförbindelse inte längre gäller visas endast slutdatumet. Apoteket kan se uppgiften om den betalningsförbindelse som inte längre gäller endast ifall det är nödvändigt i kundbetjäningssituationer.

En betalningsförbindelse för inköp på apotek kan inte beviljas retroaktivt. Om kunden inte har en gällande betalningsförbindelse ska kunden själv betala läkemedlen helt och hållet och i efterhand söka ersättning för kostnaderna från utkomststödet.

I en situation då kunden behöver nödvändiga läkemedel och varken har en gällande betalningsförbindelse eller pengar att själv köpa läkemedel för ska kunden hänvisas till FPA under tjänstetid och till socialjouren utom tjänstetid.

Också om anteckningen KT skulle finnas i uppgifterna om en person får apoteket information om en betalningsförbindelse via e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter. En kund med KT-anteckning får inte direktersättning för läkemedel på apoteket. Apoteket kan dock debitera kundens läkemedel från utkomststödet i enlighet med den betalningsförbindelse som beviljats kunden. Den betalningsförbindelse som getts en kund med KT-anteckning kan också vara begränsad.

5.1 Olika typer av betalningsförbindelser

- **Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader**
I samband med beslutet om grundläggande utkomststöd beviljar FPA en betalningsförbindelse mot vilken apoteket kan lämna ut läkemedel eller preparat enligt handläggningsanvisningen.
- **Begränsad betalningsförbindelse**
Utifrån en separat utredning beviljar FPA en betalningsförbindelse där de läkemedel/läkemedelssubstanser/preparat som kan lämnas ut mot betalningsförbindelsen finns uppräknade. Alternativt kan man med en begränsad betalningsförbindelse utsluta vissa läkemedel/läkemedelssubstanser/preparat.

- FPA kan begränsa betalningsförbindelsen så att den endast gäller för ett engångsköp. Betalningsförbindelsen kan användas bara en gång. Engångsbetalningsförbindelsen kan användas bara en gång vid en köptransaktion.
- **Betalningsförbindelse i pappersform**
Ges till kunder som inte har en finländsk personbeteckning eller i en undantagssituation på grund av en teknisk störning.

5.2 Vad betalningsförbindelsen täcker utöver produktens pris

- Kundens initialsjälvrisk
- Den läkemedelsspecifika självrisken, när beloppet av kundens årssjälvrisk har överskridits
- Nödvändiga tillbehör i anslutning till doseringen av läkemedel
  - t.ex. måttbägare, spruta, receptordinerad Babyhaler eller plastdosett
- Skäligen kostnader för det dosdispenseringsarvode som kunder som anlitar dosdispenserings tjänsten måste betala själva.
- Skäligen kostnader för det dosdispenseringsarvode som kunder som har ett avtal med apoteket måste betala själva
  - FPA följer kostnaderna för dosdispenseringsarvodena och ber vid behov apoteket om ytterligare utredning om kostnaderna.

För betalningsförbindelserna redogörs närmare i punkterna 6.1, 6.2, 6.3 och 6.4.

6 Allmänna principer

Apoteket kan mot en betalningsförbindelse i anslutning till grundläggande utkomststöd från FPA endast expediera läkemedel eller preparat som kunden har ordinerats på recept för behandling av sjukdom (se bilaga 2, Tabell: Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader, exempel).

Undantag:

- punkt **6.2** och **bilaga 2** Tabell: 'Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för annat än sjukdomsbehandling'.
- Apoteket kan inte fakturera läkemedel eller preparat så att de betalas från det grundläggande utkomststödet från FPA om kunden har fått vårdanvisningar av exempelvis en skolhälsovårdare.
  - Faktainnehållet i vårdanvisningen kan inte kontrolleras hos FPA och FPA kan inte faktureras på basis av det.

Apoteket ska byta ut ett ordinerat läkemedelspreparat mot ett billigare utbytbar läkemedelspreparat i prisintervallet om läkaren inte har förbjudit utbyte. Om kunden förbjuder utbytet, betalar kunden själv prisskillnaden.

Preparaten lämnas ut i förpackningsstorlekar som är ändamålsenliga med tanke på kostnaderna. Man bör välja det förpackningsformat där läkemedlets pris blir förmånligast (oekonomiska förpackningar ska undvikas).

Om det av ett recept framgår att det är fråga om långvarig **behandling som inleds** och det finns en liten förpackning att få av preparatet ska en liten förpackning expedieras i början, om adekvat läkemedelsbehandling inte förutsätter annat. Detsamma gäller icke-ersättningsgilla läkemedelspreparat eller andra preparat som kan expedieras mot betalningsförbindelsen.

På apoteket kan man på en gång få

- högst den läkemedelsmängd som motsvarar 3 månaders behandling räknat utifrån doseringsanvisningen, om det inte finns en separat begränsning i betalningsförbindelsen. Detsamma gäller icke-ersättningsgilla läkemedelspreparat eller andra preparat som kan expedieras mot betalningsförbindelsen.
- högst den läkemedelsmängd som motsvarar 1 månads behandling räknat utifrån doseringsanvisningen, om minutförsäljningspriset inklusive mervärdesskatt för en ersättningsgill förpackning överstiger 1 000 euro vid expedieringstillfället (dyra läkemedel).

En ny läkemedelssats kan expedieras först när föregående sats, använd enligt läkemedelsförskrivarens anvisningar, är nästan slut. I fråga om den mängd läkemedel eller preparat som expedieras på en gång och tiden mellan inköpen ska SF-anvisningarna följas. Detsamma gäller icke-ersättningsgilla läkemedelspreparat eller andra preparat som kan expedieras mot betalningsförbindelsen.

6.1 Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader och begränsad betalningsförbindelse enligt läkemedels-/preparatgrupp

I nedanstående punkter har uppräknats när det räcker med en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader och när det förutsätts en begränsad betalningsförbindelse (se också **Bi-laga 2**, Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader, exempel).

Läkemedelsordination för behandling av sjukdom

- Läkemedelspreparat med försäljningstillstånd som ersätts enligt sjukförsäkringslagen
- icke-ersättningsgilla läkemedelspreparat med försäljningstillstånd vilkas minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt inte överstiger 200 euro per förpackning (expeditiionsavgiften beaktas inte i priset)
  - Obs! Se även punkt 6.1.3. Läkemedel mot erektionsstörningar

6.1.1 Begränsat grundersättningsgillt eller begränsat specialersättningsgillt läkemedel

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader: Kunden har beviljats ersättningsrätt för ett begränsat ersättningsgillt läkemedel eller receptet har den anteckning som krävs för att man ska få ersättning (www.fpa.fi > Anteckning på recept).
- Begränsad betalningsförbindelse: Kunden saknar ersättningsrätt eller den anteckning på receptet som krävs
  - Obs! Se även punkt 6.1.3. Läkemedel mot erektionsstörningar

6.1.2 Kliniska näringspreparat

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader: Kunden har beviljats ersättningsrätt för ifrågavarande ersättningsgilla kliniska näringspreparatet

- Begränsad betalningsförbindelse: Kunden saknar ersättningsrätt för det kliniska näringspreparatet eller det kliniska näringspreparatet är icke-ersättningsgillt

6.1.3 Läkemedel mot erektionsstörningar

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader: Kunden har beviljats ersättningsrätt 308 och läkemedlet mot erektionsstörningar är ersättningsgillt mot ersättningsnummer 308.
- Begränsad betalningsförbindelse:
  - kunden saknar ersättningsrätt 308
  - läkemedlet mot erektionsstörningar är icke-ersättningsgillt, dvs. begränsad betalningsförbindelse behövs alltid även om ett icke-ersättningsgillt läkemedel mot erektionsstörningar vars minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt inte överstiger 200 euro per förpackning
  - I texten som begränsar en begränsad betalningsförbindelse nämns separat om den expedierade mängden är större än 6 behandlingsdoser per månad eller om en behandlingsdos består av olika läkemedelsformer.

6.1.4 Preparat med specialtillstånd för viss tid

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - preparat med specialtillstånd för viss tid som ersätts enligt sjukförsäkringslagen
  - icke-ersättningsgillt preparat med specialtillstånd för viss tid vars minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt inte överstiger 200 euro per förpackning (expeditionsavgiften beaktas inte i priset)
- Begränsad betalningsförbindelse: priset på ett icke-ersättningsgillt preparat med specialtillstånd för viss tid överstiger 200 euro per läkemedelsförpackning

6.1.5 Patientspecifikt preparat med specialtillstånd

- Begränsad betalningsförbindelse:
  - patientspecifikt preparat med specialtillstånd som ersätts enligt sjukförsäkringslagen
  - icke-ersättningsgillt patientspecifikt preparat med specialtillstånd

Apoteket kan debitera FPA för en specialtillståndsavgift endast om kunden har en gällande begränsad betalningsförbindelse för ett patientspecifikt preparat med specialtillstånd som FPA har beviljat.

6.1.6 Extemporeegenvårdspreparat eller extemporeceptbelagt preparat

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - ersättningsgill blandning
  - icke-ersättningsgill blandning, vars minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt inte överstiger 200 euro per tillverkat läkemedel
- Begränsad betalningsförbindelse:
  - priset på ett icke-ersättningsgillt preparat överstiger 200 euro

6.1.7 Egenvårdsläkemedel (Vnr)

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - ersättningsgillt egenvårdspreparat med försäljningstillstånd
  - icke-ersättningsgillt egenvårdspreparat med försäljningstillstånd, vars minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt inte överstiger 200 euro per läkemedelsförpackning (expeditionsavgiften beaktas inte i priset)
- Begränsad betalningsförbindelse: icke-ersättningsgillt egenvårdspreparat med försäljningstillstånd, vars minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt överstiger 200 euro per läkemedelsförpackning (expeditionsavgiften beaktas inte i priset)

6.1.8 Bassalva

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - förpackning med bassalva som ersätts enligt sjukförsäkringslagen
  - ersättningsgill bassalvaförpackning kan lämnas ut som icke-ersättningsgill, även om receptet inte har en anteckning om "behandling av långvarig hudsjukdom".

Apoteket kan lämna ut olika sorters bassalvor för sammanlagt 3 månader, dvs. 4500 gram. Den totala mängd olika bassalvor för en månad kan på motsvarande sätt vara sammanlagt högst 1500 gram.

Bassalvorna ska expedieras i ekonomiska förpackningsstorlekar. Om kunden behöver bassalvan också t.ex. på arbetsplatsen eller daghemmet, kan förutom de förmånliga stora förpackningarna också lämnas ut en mindre förpackning med bassalva som ersätts enligt sjukförsäkringslagen, ifall det är möjligt utan att den totala mängden i läkemedelsordinationen överskrids.

6.1.9 Kosmetiska preparat

- **Obs! Kosmetiska preparat kan inte expedieras** mot en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader

6.1.10 Läkemedel för fertilitetsbehandling

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - kunden ska vara under 43 år
- Begränsad betalningsförbindelse:
  - kunden har fyllt 43 år

6.1.11 Nödvändiga tillbehör i anslutning till doseringen av läkemedel

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader:
  - t.ex. måttbägare, spruta, receptordinerad Babyhaler eller plastdosett

6.1.12 Annan medicinsk utrustning (CE-märkt produkt) och tillbehör t.ex. fuktgivande ögondroppar

- Begränsad betalningsförbindelse

**6.1.13 Nikotinersättningsprodukt som innehåller nikotin och som är avsett för tobaksav-
vänjning**

- Begränsad betalningsförbindelse

6.1.14 Sårvårdsprodukt

- Begränsad betalningsförbindelse

6.1.15 Preparat som lämpar sig för maskinell dosdispensering

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader: Vitaminpreparat/kosttillskott som in-
går i den maskinella dosdispenseringen (t.ex. kalsium+D-vitamin, C-vitamin, D-vita-
min, multivitamin)
- Begränsad betalningsförbindelse: Begränsat ersättningsgillt läkemedel, när kunden
saknar ersättningsrätt eller nödvändig anteckning på receptet. (Se punkt 6.1.1.)

**6.2 Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för annat än sjukdomsbehand-
ling**

6.2.1 Preventivpreparat

- Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader
  - t.ex. p-piller, kopparspiral

6.2.2 Malarialäkemedel

- Begränsad betalningsförbindelse

6.2.3 Vaccin

- Begränsad betalningsförbindelse

6.3 Begränsad betalningsförbindelse

Om FPA beviljar kunden en begränsad betalningsförbindelse, beviljas kunden i regel inte samtidigt en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader. En kund kan dock undantagsvis ha flera betalningsförbindelser samtidigt och deras giltighetstid kan avvika från varandra. Om kunden har flera betalningsförbindelser för läkemedel har de alltid olika innehåll. Apoteket informeras om begränsningarna i en betalningsförbindelse i fältet för ytterligare uppgifter i förfrågnings tjänsten eller, i fråga om en betalningsförbindelse i pappersformat, i punkten för ytterligare uppgifter.

Exempelsituationer:

- Vissa läkemedel/läkemedelssubstanser/preparat kan uteslutas i en begränsad betalningsförbindelse. Då apoteket expedierar andra preparat mot en begränsad betalningsförbindelse, ska apoteket förutom SF-anvisningarna också följa handläggningsanvisningarna. Apoteket ska förutom begränsningen kontrollera i handläggningsanvisningen om man till kunden kan lämna ut andra preparat som förskrivits på recept.

Modelltexter om begränsning:

- *Mot en betalningsförbindelse kan man lämna ut de preparat som handläggningsanvisningen täcker, dock inte preparat som innehåller xxx.*
- *Mot en betalningsförbindelse kan man lämna ut de preparat som handläggningsanvisningen täcker, dock inte preparat som innehåller xx, yy, zz.*

I exemplet kan det vara fråga om att kunden undantagsvis har fått pengar från FPA:s grundläggande utkomststöd för inköp av nödvändiga läkemedel. FPA utesluter från betalningsförbindelsen de läkemedel som kunden fått pengar för från FPA:s grundläggande utkomststöd.

- **Med en begränsad betalningsförbindelse kan man ge tillstånd att lämna ut ett sådant läkemedel/preparat som normalt inte kan lämnas ut mot en betalningsförbindelse för läkemedel.** Apoteken ska också i dessa situationer följa förutom SF-anvisningarna också handläggningsanvisningarna.
  - Icke ersättningsgilla preparat/produkter vilkas minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt överstiger 200 euro per förpackning (expeditionsavgiften beaktas inte i priset).
  - Ett begränsat ersättningsgillt läkemedelspreparat eller ett läkemedelspreparat som kräver receptanteckning, när kunden inte har beviljats ersättningsrätt eller läkemedelsordinationen saknar den anteckning på receptet som krävs för ersättning.

Modelltexter om begränsning:

- *Mot en betalningsförbindelse kan man lämna ut de preparat som handläggningsanvisningen täcker och dessutom xx-preparat.*
- *Mot en betalningsförbindelse kan man lämna ut de preparat som handläggningsanvisningen täcker och dessutom xx och yy-preparat.*

- **En begränsad betalningsförbindelse kan begränsas så att den gäller ett engångsköp**

Mot betalningsförbindelse kan apoteket lämna ut t.ex. vissa läkemedelspreparat som motsvarar användningen under en månad.

Kunden ges en betalningsförbindelse som kan användas bara en gång

Modelltexter om begränsning:

- *Apoteket kan lämna ut en läkemedelsmängd av xxx-preparatet för högst en månad. Betalningsförbindelsen kan användas bara en gång.*
- *Apoteket kan lämna ut högst xx tabletter av xxx-preparatet. Betalningsförbindelsen kan användas bara en gång.*

och dessutom en begränsad betalningsförbindelse, som utesluter ett preparat för vilket har beviljats en engångsbetalningsförbindelse, så att kunden med den begränsade betalningsförbindelsen får de övriga läkemedlen från apoteket:

Modelltext om begränsning:

- *Mot betalningsförbindelse kan man lämna ut de preparat som handläggningsanvisningen täcker, dock inte preparat som innehåller XXX.*

6.4 Betalningsförbindelse i pappersformat

Ges till kunder som inte har en finländsk personbeteckning eller i en undantagssituation på grund av en teknisk störning.

- En kund kan inte samtidigt ha en gällande betalningsförbindelse i pappersform och en betalningsförbindelse för läkemedelskostnader om det inte är fråga om en undantagssituation på grund av en teknisk störning.

Kunden lämnar in betalningsförbindelsen till ett apotek som han eller hon själv väljer och betalningsförbindelsen blir kvar på apoteket. Under den tid betalningsförbindelsen gäller ska kunden besöka samma apotek. FPA beviljar i regel betalningsförbindelser i pappersform bara för engångsinköp. En betalningsförbindelse i pappersform kan också vara begränsad. Information om begränsningen finns i de närmare uppgifterna om betalningsförbindelsen. Apoteket skickar en pappersräkning för debitering från det utkomststöd som betalas av FPA och bifogar en specifikation över läkemedelsinköpet eller en utskrift ur apotekssystemet. Handläggningsanvisningen gäller också betalningsförbindelser i pappersform.

7 Apoteket kan inte från FPA:s grundläggande utkomststöd debitera

- den serviceavgift som apoteket tar ut av kunden i samband med att ett recept förnyas
- kostnader för specifikationer eller andra handlingar som på kundens begäran skrivs ut ur apotekets system
- kostnader för hemtransport av läkemedel eller sändning av läkemedel per post
- leveranskostnader i samband med inköp på nätapotek
- faktureringsställägg
- läkar- och tandläkararvoden

DEL II REDOVISNINGSFÖRFARANDE

8 Redovisningsförfarande gällande läkemedel och preparat som expedierats mot betalningsförbindelse i anslutning till grundläggande utkomststöd från FPA

I de här anvisningarna redogörs för hur apoteket debiterar kostnaderna för läkemedel och andra preparat från det grundläggande utkomststödet. Kostnader som ska debiteras från det grundläggande utkomststödet uppkommer då läkemedel eller andra preparat lämnas ut till en kund mot betalningsförbindelse.

Det inköp som lämnats ut mot betalningsförbindelse och som apoteket fakturerar kan omfatta:

- självriskan för ett läkemedel som ersätts enligt sjukförsäkringslagen eller
- kostnaden för ett icke-ersättningsgillt läkemedel eller ett annat preparat som helt ska betalas med utkomststöd eller
- självriskan för ett läkemedel som ersätts enligt sjukförsäkringslagen och kostnaden för ett icke-ersättningsgillt läkemedel/annat preparat som helt ska betalas med utkomststöd.

När läkemedlen eller de andra preparaten lämnas ut till kunden förmedlas uppgifterna i ett meddelande om inköpet (som kan omfatta både läkemedel som ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen och preparat som ska betalas med utkomststöd) i realtid till FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsuppgifter (nedan mottagningstjänsten). Mottagningstjänsten kontrollerar inköpets formella riktighet och meddelar apoteket i ett svarsmeddelande om inköpet inte godkänns.

Apoteket hämtar sammandrag över de belopp som FPA betalar i ersättning i två olika e-tjänster:

- I FPA:s tjänst för förfrågningar om apotekens redovisningar (tjänst för responsförfrågan) får apoteket ett sammandrag av de inköp som ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen.
- I FPA:s tjänst för förfrågan om redovisningsuppgifter får apoteket ett sammandrag av de inköp som har expedierats mot betalningsförbindelse.

Om ett inköp omfattar både ersättning enligt sjukförsäkringslagen och en självrisk som ska faktureras utifrån en betalningsförbindelse får apoteket responsuppgifter från två olika tjänster.

8.1 Uppgifter om inköp som förmedlas till FPA

I fråga om ersättningsgilla preparat som expedieras mot en betalningsförbindelse som getts i anslutning till grundläggande utkomststöd förmedlas till FPA självriskens belopp och samma uppgifter som nämns i SF-anvisningarna för apotek i punkten 'Uppgifter om läkemedel som förmedlas till FPA'. Dessutom ska apoteket ange bl.a. följande uppgifter:

- betalningsförbindelsens kod
- preparatets namn och sammansättning om preparatet inte har ett nordiskt varunummer (Vnr)
- ersättningslaget 'E'
- betalaren av självriskan 'T' (utkomststödet, dvs. toimeentulotuki)

Om läkemedel lämnas ut mot en betalningsförbindelse från kommunens socialverk ska betalaren av självrisk och betalarkoden S anges i redovisningen (SF-anvisningarna, punkten 'Uppgifter om läkemedel som förmedlas till FPA'). Apoteket fakturerar kommunen för självrisk eller kostnaden för det icke-ersättningsgilla läkemedlet eller andra preparat.

Dosdispenseringskund och kund med apoteksavtal

- Skäligen kostnader för dosdispenseringsarvode som kunder som anlitar dosdispenserings-tjänsten måste betala själva.
- Skäligen kostnader för dosdispenseringsarvode som kunder som har ett avtal med apoteket måste betala själva.

Inköp som gör att den årliga självriskens överskrids

- Om kundens årssjälvrisk överskrids på grund av ett enda dyrt läkemedel tillämpas inte fullmaktsförfarande om självrisk betalas med grundläggande utkomststöd från FPA.

Medlem i arbetsplatskassa

- Om kunden är medlem i en sådan arbetsplatskassa som avses i sjukförsäkringslagen och läkemedel eller preparat lämnas ut till kunden mot en betalningsförbindelse som beviljats i anslutning till det grundläggande utkomststödet från FPA, fakturerar apoteket av tekniska orsaker FPA för inköpet utan uppgifter om arbetsplatskassan.
  - Ersättningen enligt sjukförsäkringslagen betalas till apoteket i anslutning till de ersättningar som betalas till apoteket mot redovisning.
  - Självrisk för ett läkemedel som ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen eller kostnaden för ett icke-ersättningsgillt läkemedel eller preparat betalas till apoteket i anslutning till utbetalningen av de ersättningar som utifrån redovisade kostnader ska betalas med grundläggande utkomststöd.

Apoteket ska se till att uppgifterna om inköpen vid behov kan överföras till FPA på nytt tills de ersättningar som utifrån redovisade kostnader ska täckas med utkomststöd betalats ut.

8.2 Rättelse av uppgifter om läkemedelsinköp som förmedlats till FPA

Apoteket ska ägna särskild uppmärksamhet åt hur och vid vilken tidpunkt rättelser görs. Rättelser ska alltid göras enligt systemleverantörens och FPA:s anvisningar.

Om rättelsen görs samma dag sker rättelsen eller raderingen genom att man skickar ett meddelande om radering av inköpet (oston poisto) till mottagningstjänsten för läkemedelsinköp.

Ett apotek kan fram till klockan 01.00 följande dygn rätta eller radera uppgifter om ett inköp som det skickat till mottagningstjänsten.

Efter den här tidpunkten kan apoteket inte rätta uppgifter om ett inköp **utan** att först ha tagit kontakt med den FPA-byrå som handlägger apotekets redovisningar.

Apoteket ska genast per telefon anmäla felet till den FPA-byrå som handlägger apotekets redovisningar. Apoteket ska meddela betalningsförbindelsens nummer, inköpets nummer, inköpsdatum, kundens personbeteckning och den uppgift som ska rättas. När felet har rättats meddelar FPA apoteket detta med ett rättelsemeddelande. Vid behov kan FPA dessutom begära en skriftlig utredning av apoteket.

FPA informerar apoteket om en rättelse som inverkar på ersättning enligt sjukförsäkringslagen med ett rättelsemeddelande. En rättelse som rör utkomststödet meddelas med ett separat brev. Om apoteket redan har fått ersättning från det grundläggande utkomststödet fakturerar FPA apoteket separat med ett belopp som motsvarar rättelsen.

När inköpet har raderats hos FPA kan apoteket vid behov rätta inköpet och skicka det rättade inköpet på nytt.

Apoteket ska se till att de insända inköpen är korrekta och motsvarar faktiska köptransaktioner.

8.3 Störningar i FPA:s mottagningstjänst för uppgifter om läkemedelsinköp och redovisningsdata

Vid störningar ska apoteken kontakta administratören för apotekssystemet.

Vid störningar i e-tjänsten för förfrågan om direktersättningsuppgifter kan kunden

- vänta tills störningen går om innan han eller hon köper sina läkemedel
- betala inköpet själv och lämna in kvittot och en specifikation över inköpet till FPA i efterhand
- be apoteket ringa FPA då FPA håller öppet, på servicenummer 020 692 235, och på det sättet få uppgifter om den betalningsförbindelse i anslutning till grundläggande utkomststöd som getts kunden, betalningsförbindelsens giltighetstid och begränsningar. Från FPA kan man skicka de uppgifter som behövs till apoteket via en skyddad e-postförbindelse.

FPA informerar om störningar i mottagningstjänsten på adressen www.kela.fi/apteekit > [ajankohtaista](http://www.kela.fi/apteekit/ajankohtaista). Apoteken kan beställa de meddelanden om störningar som publiceras på [FPA:s webbsidor](http://www.kela.fi/apteekit/ajankohtaista) som RSS-flöde till sin e-post och som textmeddelande.

9 Utbetalning av ersättningar utifrån redovisade kostnader som ska täckas med utkomststöd

Ersättningar utifrån redovisade kostnader som ska täckas med utkomststöd betalas avtalsenligt (avtalet om förmedling av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd) till apoteken den 9 och den 23 dagen varje månad eller, om den är en helgdag eller helgfri lördag, därpå följande bankdag. De slutliga besluten om utbetalning fattas alltid vid FPA.

9.1 Faktureringsanvisningar (t.ex. betalningsförbindelse i pappersformat, avgift för specialtillstånd)

I fråga om betalningsförbindelser i pappersformat finns det separata faktureringsanvisningar för apoteken.

När ett apotek fakturerar kostnader för läkemedel eller preparat som expedierats mot betalningsförbindelse i pappersformat eller en specialtillståndsavgift för ett preparat med specialtillstånd (specialtillståndsavgiften kan också faktureras elektroniskt) ska på fakturan anges

- kundens personuppgifter
- betalningsförbindelsens kod
- uppgifter om de expedierade preparaten/avgiften för specialtillstånd (specifikation/utskrift ur apotekssystemet)
  - utredning varför apoteket fakturerar läkemedlet eller preparatet i pappersformat
- apotekets FO-nummer, kontonummer, referensnummer

Fakturan ska adresseras till
Folkpensionsanstalten
PB 10
00056 FPA

10 Rättelse av redovisning och rättelse av fel

Den FPA-enhet som handlägger redovisningar skickar ett rättelseförslag gällande fel på grund av vilka FPA gör en framställan om avdrag i respektive redovisat inköp. Apoteket har möjlighet att bemöta rättelseförslaget. Om apoteket inte lämnar in en redogörelse med anledning av rättelseförslaget betalas ingen ersättning till apoteket för inköpen i fråga. Om ersättningarna på basis av redovisning redan har betalats till apoteket fakturerar FPA apoteket separat med det belopp som anges i framställan om avdrag.

En framställan om rättelse kan göras i exempelvis följande fall:

- Betalningsförbindelsen är begränsad och apoteket har inte handlat i enlighet med begränsningen.
- Priset på ett icke-ersättningsgillt läkemedel överstiger 200 euro och kunden har inte en begränsad betalningsförbindelse.
- Kunden har inte beviljats ersättningsrätt för ett läkemedel som ger begränsad rätt till grundersättning eller begränsad rätt till specialersättning eller så finns det ingen anteckning på receptet och kunden saknar begränsad betalningsförbindelse.
- Ett preparat som lämnats ut med patientspecifikt specialtillstånd och kunden saknar begränsad betalningsförbindelse.
- Inköpet har fakturerats två gånger samma dag av samma apotek.
- Det går inte att hitta en betalningsförbindelse med betalningsförbindelsens kod.
- Betalningsförbindelsen gäller inte.

11 Avgörande av meningsskiljaktigheter

Den FPA-enhet som handhar redovisningar reder ut meningsskiljaktigheter som hänför sig till redovisningar i anslutning till grundläggande utkomststöd tillsammans med apoteket i fråga. Om meningsskiljaktigheterna inte kan lösas på detta sätt kan apotekaren eller den enhet som har hand om redovisningarna skriftligen hänskjuta ärendet till Finlands Apotekareförbund, Helsingfors Universitets Apotek eller Östra Finlands universitets apotek och FPA:s resultat enhet för förmånstjänster för förhandling. Det inköp som förhandlingarna gäller kan förkastas eller godkännas. Summan kan också jämkas förutsatt att apoteket inte låter kunden betala summan. FPA kan låta bli att betala den jämkade summan till apoteket eller så fakturerar FPA apoteket den jämkade summan, om apoteket redan har fått betalt på basis av redovisningen.

Om enighet inte uppnås vid förhandlingarna avgörs meningsskiljaktigheterna kring förmedlingen av uppgifter om betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomststöd som ett förvaltningstvistemål vid en förvaltningsdomstol.

12 Betalning utifrån redovisade kostnader som ska täckas med grundläggande utkomststöd – byte av apotekare

Vid byte av apotekare gäller den förbindelse som den förra apotekaren avgett tills den nya apotekaren tar över. Den nya apotekaren avger en ny förbindelse.

I uppgifterna om inköpen i den redovisning apoteket skickat finns kontonummer och FO-nummer som styr betalningen till rätt konto. När en ny apotekare tillträder betalas ersättningarna till den **avträdande** apotekaren för de preparat som köpts under dennes tid på apoteket. För eventuella senare rättelser svarar den apotekare under vilkens avtalstid felet har inträffat.

Utbetalningen av ersättningar på basis av redovisning sker den dag som angetts i avtalet.

Bilaga 1: Bilagan till beslutet om utkomststöd till kunden

Bilaga: Betalningsförbindelse för inköp på apotek

Du och/eller dina familjemedlemmar har som utkomststöd beviljats en betalningsförbindelse för att täcka kostnaderna för inköp av receptförskrivna läkemedel.

Så här får du läkemedlen på apoteket

- Du kan hämta ut läkemedlen på vilket apotek som helst.
- Apoteken får elektroniskt information om betalningsförbindelsen från FPA:s e-tjänst för förfrågan om direktersättningsuppgifter.
- Visa upp ditt FPA-kort eller den patientanvisning som du fått av läkaren på apoteket.
- Om en annan person hämtar ut läkemedlen för din räkning ska du ge honom eller henne ditt FPA-kort eller en fullmakt så att han eller hon kan sköta dina ärenden.
- Apoteket skickar uppgifter om de inköp som expedierats mot betalningsförbindelsen till FPA.

Vilka läkemedel kan du få med betalningsförbindelsen?

- Med betalningsförbindelsen får du på apoteket receptförskrivna läkemedel och andra preparat som är nödvändiga för behandling av sjukdom (Obs! Se också punkten: Du behöver en begränsad betalningsförbindelse från FPA).
- Apoteket byter ut det ordinerade läkemedlet mot ett billigare utbytbar läkemedel om läkaren inte har förbjudit utbyte. Om du vill köpa det dyrare läkemedlet betalar du själv prisskillnaden.
- Du kan ta ut en ny läkemedelssats först när den föregående satsen är nästan slut.
- Dessutom kan du få receptförskrivna preventivmedel (t.ex. p-piller).
- Du får på en och samma gång ta ut läkemedel för högst tre månader i enlighet med doseringsanvisningen.

Du behöver en begränsad betalningsförbindelse från FPA om det är fråga om

- icke-ersättningsgilla läkemedelspreparat, vilkas priser överstiger 200 euro per preparat
- ett begränsat grund- eller specialersättningsgillt läkemedel och du inte har beviljats ersättningsrätt eller receptet inte har den nödvändiga anteckningen
- ett preparat som expedieras med ett patientspecifikt specialtillstånd och en därtill hörande avgift för specialtillstånd
- en sårvårdsprodukt som har ordinerats för tillstånd efter operation eller för behandling av långvarigt bensår eller brännskada
- kosttillskott, t.ex. mjölksyrebakterier, D-vitaminpreparat eller multivitaminpreparat
- vaccin
- ett läkemedel mot erektionsstörningar och du inte har beviljats begränsad rätt till grundersättning (308)
- ett nikotinpreparat som innehåller nikotin och som är avsett för tobaksavvänjning.

Med begränsad betalningsförbindelse avses en betalningsförbindelse som beviljas av FPA på basis av en separat utredning.

Om du ansöker om en begränsad betalningsförbindelse ska du förutom patientanvisningen (receptet) lämna in en medicinsk utredning av läkemedelsförskrivaren till FPA om att läkemedlet eller preparatet är nödvändigt för behandlingen av sjukdomen. FPA kan också av grundad anledning utesluta vissa läkemedel/läkemedelssubstanser/preparat ur betalningsförbindelsen.

Med betalningsförbindelsen kan du inte få följande:

- allmänna handelsvaror, t.ex. tvättlösningar, kosmetika, kosmetiska preparat, utrustning för hälso- och sjukvård (t.ex. blodtrycksmätare)

Du kan hitta information om pris och ersättning för sådana läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor som säljs i Finland samt om sinsemellan utbytbara preparat på www.fpa.fi/sokmedicin.

Bilaga 2: Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader, exempel

Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader = i samband med beslutet om grundläggande utkomststöd beviljar FPA en betalningsförbindelse mot vilken apoteket kan lämna ut läkemedel eller preparat enligt handläggningsanvisningarna.

Begränsad betalningsförbindelse = utifrån en separat utredning beviljar FPA en betalningsförbindelse där de läkemedel/läkemedels- substanser/preparat som kan lämnas ut mot betalningsförbindelsen finns uppräknade. Alternativt kan man med en begränsad betalningsförbindelse utesluta vissa läkemedel/läkemedelssubstanser/preparat.

Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för sjukdomsbehandling		
Preparat som ger rätt till grundersättning eller specialersättning till kunden	Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader	Begränsad betalningsförbindelse
Läkemedel med försäljningstillstånd	x	
Preparat med specialtillstånd för viss tid	x	
Patientspecifikt preparat med specialtillstånd		x
Bassalva - ersättningsgill förpackningsstorlek - anteckningen 'för behandling av långvarig hudsjukdom' krävs inte	x	
Kliniskt näringspreparat	x	
Egenvårdsmedel	x	
Extemporeegenvårdspreparat eller extemporereceptbelagt preparat	x	
Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för sjukdomsbehandling		
Icke-ersättningsgillt preparat till kunden	Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader	Begränsad betalningsförbindelse
Begränsat ersättningsgillt läkemedel (begränsat grundersättningsgillt, begränsat specialersättningsgillt preparat eller preparat som kräver anteckning på receptet)		x
Läkemedelspreparat med försäljningstillstånd som inte omfattas av ersättningssystemet, priset överstiger inte 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditonsavgift)	x	
Läkemedelspreparat med försäljningstillstånd som inte omfattas av ersättningssystemet, priset överstiger 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditonsavgift)		x
Preparat med specialtillstånd för viss tid, priset överstiger inte 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditonsavgift)	x	
Preparat med specialtillstånd för viss tid, priset överstiger 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditonsavgift)		x
Patientspecifikt preparat med specialtillstånd		x
Kliniskt näringspreparat		x
Vitaminer, mineraler och spårämnen (saknar Vnr- nummer)		x
Kosttillskott		x
Bantningspreparat		x

**Apoteken och betalningsförbindelser i anslutning till grundläggande utkomst-
stöd
1.1.2018**

Nikotinersättningsprodukt som är avsedd för tobaksavvänjning		x
Sårvårdsprodukt		x
Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för sjukdomsbehandling		
Icke-ersättningsgillt preparat till kunden	Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader	Begränsad betalningsförbindelse
Extemporeegenvårdspreparat eller extemporeereceptbelagt preparat, priset överstiger inte 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditionsavgift)	x	
Extemporeegenvårdspreparat eller extemporeereceptbelagt preparat, priset överstiger 200 euro per förpackning (minutförsäljningspris inklusive mervärdesskatt, utan expeditionsavgift)		x
Nödvändiga tillbehör i anslutning till doseringen av läkemedlet (t.ex. måttbägare, spruta, receptordinerad Babyhaler eller plastdosett)	x	
Annan medicinsk utrustning och tillbehör (CE- märkt produkt) t.ex. fuktgivande ögondroppar		x
Särskilda fall	Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader	Begränsad betalningsförbindelse
Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för sjukdomsbehandling		
Läkemedel mot erektionsstörningar		
- Kunden har beviljats ersättningsrätt 308 och läkemedlet mot erektionsstörningar är ersättningsgillt med ersättningsnumret 308.	x	
- Kunden saknar ersättningsnummer 308 för ersättningsrätt.		x
- Icke-ersättningsgillt läkemedel mot erektionsstörningar (se punkt 6.1.3 i handlägningsanvisningen)		x
- Över 6 behandlingsdoser per månad eller om en behandlingsdos består av olika läkemedelsformer.		x
Läkemedel för fertilitetsbehandling		
- Kunden ska vara under 43 år	x	
- Kunden är över 43 år		x
Kosmetiska preparat		x
Preparat som dosdispenserats maskinellt (läkarordinerad dosdispensering)		
- Vitaminpreparat eller kosttillskott som ingår i den maskinella dosdispenseringen (t.ex. kalsium+D-vitamin, C-vitamin, D-vitamin, multivitamin, mjölksyrebakterier)	x	
- Begränsat ersättningsgillt läkemedel (begränsat grundersättningsgillt, begränsat specialersättningsgillt eller preparat som kräver anteckning på receptet) och kunden saknar ersättningsnummer för ersättningsrätt eller den anteckning i receptet som krävs		x
Läkemedel/preparat som ordinerats med recept för annat än sjukdomsbehandling		
Icke-ersättningsgillt läkemedel eller preparat till kunden	Betalningsförbindelse för läkemedelskostnader	Begränsad betalningsförbindelse
Preventivpreparat (t.ex. p-piller, kopparspiral)	x	
Malarialäkemedel		x
Vaccin		x